

İNSANLARIN DOĞAL UNSURLAR ÜZERİNDE ETKİLERİ

Doğal unsurlar: Doğada insan etkisi olmadan kendiliğinden var olan unsurlardır. İklim koşulları, toprak, su kaynakları ve yer şekilleri doğal unsurdur.

Beşeri unsurlar: İnsanların, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğayı değiştirerek meydana getirdikleri farklı varlıklardır.

Not: İnsanlar hayatlarını sürdürmek için doğal çevreyi değiştirirler. Çevredeki değişiklikleri plansız yapmaları doğayı olumsuz etkiler.

İnsanların bazı faaliyetlerinin doğaya olumsuz etkileri:

- * Yapılan bazı binalar bitki örtüsüne zarar vermiştir.
- * Barajların yanlış yerlere yapılması su kaynaklarının tükenmesine yol açmıştır.
- * Fabrika bacalarına filtre takılmaması, ısınmak amacıyla kömür kullanılması havayı kirletir.
- * Kanalizasyon ve fabrika atıklarının toprağa bırakılması toprağa ve suya zarar verir.
- * Tarım yapılan alanlarda fazla tarım ilacı ve gübre kullanmak toprağı ve suyu kirletir.

Not: Tüm bu faaliyetler bazı canlıların nesillerinin tükenme tehlikesi altına girmesine neden olmuştur. Kelaynak kuşları, telli turna, kareta kareta nesli tükenme tehlikesi altında olan bazı canlılardır.

Etkinlik 1

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olan ifadenin başına D yanlış olan ifadenin başına Y yazalım.

- (....) Doğal unsurlar insan etkisi ile oluşur.
- (....) Doğal unsurlar insan hayatını etkiler.
- (....) Canlılar doğal çevrenin bir parçasıdır.
- (....) İnsanlar hayatlarını kolaylaştırmak için doğal çevreye müdahale eder.
- (....) İnsanların çevredeki değişiklikleri plansız yapmaları doğayı etkilemez.
- (....) Ormanlık yerlerin yok edilmesi bitki örtüsüne zarar verir.
- (....) Fazla tarım ilacı ve gübre toprağı zehirler.
- (....) İnsanların faaliyetleri bazı canlıların nesillerini tehlikeye sokmuştur.
- (....) İnsanları doğa ve çevre konusunda bilinçlendirmek son derece önemlidir.
- (....) Bazı kuruluşlar yaptıkları faaliyetler ile doğanın zarar görmesini engellemişlerdir.
- (....) Eski tarım yöntemleri toprağı korur.
- (....) Geri dönüşümü mümkün olan çöpler geri dönüşüm kutularında biriktirilmelidir.
- (....) Yenilenemez kaynaklar kullanmak doğal çevreyi korur.
- (....) Apartmanlar, evler, yollar doğal unsurlardır.

Etkinlik 2

Aşağıda verilen kutucuklara doğal ve yapay unsurlara 5 örnek yazalım.

DOĞAL UNSURLAR

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

Doğal unsurlar: Doğada insan etkisi olmadan kendiliğinden var olan unsurlardır.

BEŞERİ UNSURLAR

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

Beşeri unsurlar: : İnsanların, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğayı değiştirerek meydana getirdikleri farklı varlıklardır.

Etkinlik 3

İnsanların bazı faaliyetlerinin doğaya olumsuz etkilerine kutucuklarda verilen ifadelerden yola çıkarak örnekler verelim.

Fabrika bacaları

Barajları yanlış yerlere yapmak

Kanalizasyon ve fabrika atıkları

.....

.....

.....

Etkinlik 4

Aşağıda verilen canlıların nesilleri tehlike altındadır. Nesillerini korumak için neler yapılmalıdır? Kutucuğa yazalım.

Kelaynak

Telli turna

Karetta karetta

.....

.....

.....

Etkinlik 5

Aşağıda verilen noktalı yerleri kutucuklarda verilen ifadelerden uygun olanları ile dolduralım.

suyu	doğal	toprağı
beşeri	Doğal çevreyi	plansız

- * Doğada insan etkisi olmadan kendiliğinden var olan unsurlar.....unsurlardır.
- * Tarım yapılan alanlarda fazla tarım ilacı ve gübre kullanmak ..... ve ..... kirlendirir.
- * İnsanların, ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla doğayı değiştirerek meydana getirdikleri unsurlar.....unsurlardır.
- * İnsanlar hayatlarını sürdürmek için ..... değiştirirler.
- * İnsanların çevredeki değişiklikleri ..... yapmaları doğayı olumsuz etkiler.